

Skapad av ÅN	Fastställd av CN	Reviderad av -
Skapad datum 2016-10-28	Fastställd datum 2016-11-04	Reviderad datum -

1 Inledning

Hantering av brandfarliga varor samt gasflaskor innebär en risk för räddningspersonal.

Det är viktigt att lokaler där det förvaras/hanteras brandfarliga varor samt gasflaskor skyltas i tillräcklig omfattning. Skyltarnas uppgift är främst att varna och vägleda personer som inte stadigvarande arbetar i lokalen, till exempel räddningspersonal.

När det gäller skyltarnas utformning är det Arbetsmiljöverket som är tillsynsmyndighet. Räddningstjänsten kan utifrån lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ställa krav på att det ska finnas skyltning, men inte hur skyltar ska utformas. Skyltarnas utformning regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2014:43. AFS 2014:43 följer i sin tur CLP-förordningen som är Europaparlamentets och rådets förordning, nr. 1272/2008, om klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar.

Räddningstjänsten rekommenderar att utformning av skyltar sker i enlighet med Arbetsmiljöverkets regler.

1.1 Bakgrund och syfte

Det är viktigt att tillsynsmyndigheten har en enhetlig tolkning av hur skyltning ska vara utformad. Reglerna som styr i vilken omfattning skyltning ska ske är otydliga och ger utrymme för olika tolkningar.

Genom att tolka föreskrifter, allmänna råd samt informationsblad från MSB har räddningstjänsten beslutat att skyltning, inom räddningstjänstförbundets geografiska område, ska följa exemplen i detta PM.

Detta för att underlätta för den enskilde, underlätta vid tillsyn och tillståndshantering samt för att få en tydlighet för räddningspersonal om var riskerna finns i en byggnad eller lokal.

1.2 Avgränsningar

PM:et behandlar endast skyltning av brandfarliga varor och gas under tryck. PM:et ger exempel på de vanligast förekommande situationerna. Det kan förekomma andra situationer som kräver andra kombinationer av skyltar.

Information till berörda verksamheter sker efterhand, i huvudsak vid myndighetsutövning som tillsyn och tillståndshantering. Detta innebär att de kommer dröja många år innan exemplen i detta PM dominerar bilden av skyltning i förbundet.

2 Skyltarnas placering

Varningsskyltar ska finnas uppsatta i anslutning till dörr till lokal eller annat utrymme där brandfarliga varor förvaras. Skyltar ska placeras så att de är synliga även när dörrar står uppställda.

Varningsskylt ska även finnas invid gasflaskors uppställningsplats inne i en lokal om flaskorna inte är väl synliga.

3 Skyltarnas omfattning och utförande

3.1 Brandfarliga ämnen

Brandfarliga ämnen som förvaras i avskilt rum.	
Brandfarliga ämnen som för varas i rum och som ger upphov till klassad zon.	

3.2 Gasflaskor

Brandfarlig gas under tryck som förvaras stationärt i lokal där gasen förbrukas.	
Brandfarlig gas under tryck som förvaras stationärt i utrymme avsett för förvaring.	
Brandfarlig gas under tryck där gasen är ansluten till ett rörsystem.	
Brandfarlig gas under tryck i lokal där gasen förvaras så att den snabbt ska kunna evakueras vid en brand (ex. svetsvagn med Acetylen och oxygen). Dörr närmast vagnarnas förvaringsplats ska skyltas enligt.	
Övriga dörrar in till ovan nämnda lokal ska skyltas enligt.	

4 Källhänvisning

AFS 2014:43 - Kemiska arbetsmiljörisker, Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker.

AFS 2001:4 – Gasflaskor, Arbetsmiljöverkets föreskrifter om gasflaskor och allmänna råd vid tillämpningen av föreskrifterna.

MSB:s Informationsblad från enheten för säker hantering av farliga ämnen – Gasol i skolor
Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar.